

РЕЗОЛЮЦІЯ

The Global Psychology Alliance

НАГАДАТИ, що the Global Psychology Alliance («Альянс») активно вибудовує міжнародну співпрацю, починаючи з Лісабонського саміту у 2019 році, спільно посилюючи лідерство психологів і психологічної науки від імені членських організацій і громадськості;

ПРОГОЛОСИТИ, що Альянс бере на себе зобов'язання з продовження співпраці, спрямованої на вирішення критично важливих глобальних викликів, визначених у рамках цілей сталого розвитку ООН (ЦСР), з фокусом на ЦСР 3: Забезпечити здорове життя для кожного незалежно від віку; ЦСР 10: Зменшити соціальну нерівність в межах кожної з країн і між країнами та ЦСР 13: Терміново вжити заходи по боротьбі зі змінами клімату та їх наслідками;

ПІДКРЕСЛИТИ, що Альянс цінує мульти- та міжкультурну синергію і співпрацю, інклюзію та активні стратегії залучення носіїв світового різноманіття до столу переговорів; працює щоб посилити міжнародне партнерство та взаємодію; сприяє активному залученню психологічної науки та її застосуванню в усіх сферах суспільного життя;

NB: Ціль сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй №3 закликає нас забезпечити здорове життя та сприяти добробуту для всіх людей будь-якого віку, а також визнає, що здоров'я людини залежить як від психічного, так і від фізичного благополуччя;

ОЗНАЧИТИ, що психічне здоров'я світу знаходиться у процесі розвитку та дослідження практик, які мають на меті полегшити біопсихосоціальні проблеми, шляхом запровадження культурно чутливих профілактичних мір, догляду та лікування проблем психічного здоров'я; сприяти і підтримувати психосоціальне здоров'я та благополуччя кожної особистості та усіх світових спільнот; запровадити

системні зміни в доступності, організації та наданні послуг сфери психічного здоров'я;

ВІДМІТИТИ, що темою психічного здоров'я наразі все ще переважно нехтують, незважаючи на її очевидну важливість для сфер охорони здоров'я, економіки та прав людини в усьому світі. За оцінками, кожна п'ята доросла людина має проблеми із психічним здоров'ям, а 80% осіб із серйозними психічними розладами не отримують відповідного лікування у країнах із низьким і середнім рівнем доходу; 25-50% не отримують лікування в країнах з високим рівнем доходу¹;

ЗАУВАЖИТИ, що протягом першого року епідемії COVID-19, поширеність тривожних і депресивних розладів у світі зросла на 25%, посилюючись пов'язаними з епідемією проблемами в сфері надання послуг, а на другий рік COVID-19, прогрес у забезпеченні здорового життя зупинився або взагалі має зворотну динаміку² і визнати, що цей збільшений тягар, як очікується, зростатиме ще, в умовах посилення дії таких несприятливих ризиків, як конфлікти та переміщення;

ВИЗНАТИ, що стигматизація проблем психічного здоров'я залишається поширеною у всьому світі³;

НАГОЛОСИТИ, що психологія як науково обґрунтована професія покращує глобальне психічне здоров'я через: програми підвищення грамотності щодо психічного здоров'я і благополуччя та програми соціально-емоційного розвитку; культурну компетентність у наданні послуг; забезпечення високоякісної психологічної допомоги та послуг у всіх секторах (освіта, охорона здоров'я, правосуддя, соціальна сфера); групи психологів та інших спеціалістів з питань психічного здоров'я на рівні громади; інтегровані системи охорони психічного здоров'я; програми боротьби зі стигмою та дискримінацією, а також шляхом навчання та тренування

1 <https://www.who.int/health-topics/mental-health#tab-tab1>

2 <https://www.who.int/news/item/02-03-2022-covid-19-pandemic-triggers-25-increase-in-prevalence-of-anxiety-and-depression-worldwide#:~:text=In%20the%20first%20year%20of,Health%20Organization%20!WHQ}%20today.>

3 World Health Organization. (2014). Stigma and discrimination. Retrieved from <https://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/mental-health/priority-areas/stigma-and-discrimination>

психологів, а поруч з ними і спеціалістів суміжних сфер або осіб без відповідних спеціальностей, у сферах, де розподіл завдань може бути корисним;

NB: Ціль сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй №10 визнає нагальну потребу зменшення соціальної нерівності в країнах та між країнами, де аналітичні дані вказують на значне поширення гендерних, етнічних, економічних, історичних та географічних розбіжностей;

ПІДКРЕСЛИТИ, що нерівність виникає та підтримується, коли системи, в яких на структурному рівні існує несприйняття інших, продукують політичні рішення, в наслідок чого перевага надається тим, хто має незаслужену владу та привілеї. Це призводить до руйнівних наслідків для оточуючого світу та для людей у ньому, зокрема до поширення всіх форм дискримінації, незворотних негативних змін клімату, вимушених переміщень та міграції, зростаючої смертності, захворюваності, загальних втрат якості життя та благополуччя⁴

ВИДІЛИТИ, що проблеми з психічним здоров'ям частково виникають через нерівність і системну дискримінацію, включаючи расизм, пригноблення та відчуження, а також обмежений доступ до безпечного житла, медичної допомоги, продовольчої безпеки, якісної освіти, послуг для осіб з інвалідністю, технологій або можливостей для розвитку компетенцій та працевлаштування⁵

ВИОКРЕМИТИ, що психологічна наука та психологи можуть боротися з нерівністю, несправедливістю та дискримінацією, визнаючи та прогнозуючи приховані упередження, спираючись на результати досліджень для того, щоб позбутися позагрупового знецінення та поведінки, яка допускає дискримінацію чи нерівноправне ставлення. Це стає можливим через поширення знань про справедливість і права людини, шляхом підвищення обізнаності та запобіганням умов, що призводять до нерівності, розробкою рішень у партнерстві з тими, хто найменш ймовірно буде мати владу, та шляхом адвокації політики, яка сприяє рівності;

NB: Ціль сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй №13 закликає нас вжити заходів для боротьби зі змінами клімату та їх наслідками, і підкреслює: переважна більшість кліматологів погоджуються з тим, що Земля

нагрівається, головним чином через збільшення кількості вуглекислого газу та інших «парникових» газів, які викидаються в атмосферу, а також що це збільшення викидів є результатом людської діяльності;

ОЗНАЧИТИ, що підвищення температур на поверхні планети призвело до змін у кліматі кожного регіону планети, включаючи зміну структури опадів, підвищення рівня моря, танення льодовиків та збільшення сили штормів, повеней, спеки, посухи та лісових пожеж, які загрожують здоров'ю та добробуту людей, культур та спільнот;

ВИЗНАТИ, що зміна клімату підвищує поширення та ускладненість проблем психічного здоров'я, включаючи посттравматичний стрес, тривогу, депресію та розлади, пов'язані з вживанням психоактивних речовин; міжособистісну агресію і насильство; порушення когнітивних і мозкових функцій. Також зростає кількість проблем у сфері фізичного здоров'я, в тому числі інфекційних захворювань; серцево-судинних, респіраторних, ниркових та алергічних захворювань. Посилюються соціальні проблеми, включаючи розпад громад; переміщення населення;

НАГАДАТИ, що всі спільноти зазнають впливу, але до того ж маргіналізовані та знедолені країни, спільноти та люди переживають негативний вплив змін клімату незрівнянно важче;

ПІДКРЕСЛИТИ, що психологічна наука та психологи можуть вирішувати питання зміни клімату за допомогою досліджень та психологічних втручань, щоб зменшити шкоду психічному здоров'ю та розвинути резильєнтність, заохотити екологічне ставлення та свідому взаємодію з навколишнім світом, просоціальну поведінку, підтримку здорового способу життя, а також запропонувати підтримку кліматичним біженцям;

Крім того, хочемо наголосити, що психологи також можуть вирішувати питання зміни клімату шляхом розробки інструментів для зростання грамотності щодо питань клімату та здоров'я, для підвищення добробуту; шляхом розробки програм екологічної освіти, пов'язаних з добробутом людини; надання інструментів з розвитку когнітивних, соціальних і емоційних навичок вирішення проблем для кожного окремо, а також для організацій і

4 United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2020). Inequality in a rapidly changing world. Retrieved from <https://www.un.org/development/desa/dspd/wp-content/uploads/sites/22/2020/01/World-Social-Report-2020-FullReport.pdf>

5 World Health Organization. (2014). Social determinants of mental health. Retrieved from https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/112828/9789241506809_eng.pdf

спільнот. Також можлива розробка заходів для сприяння кращому взаємозв'язку та соціальної згуртованості в громадах, для індивідуальної та організаційної зміни поведінки, особистого та соціального розвитку та адаптації. Важливе використання наукових даних для підтримки прийняття рішень щодо клімату та осіб, які приймають ці рішення; для сприяння розробці та реалізації державної політики щодо клімату, здорового середовища та стійких громад; привнесення фактору людяності до проектування екологічно чистих будівель і спільнот; сприяння створенню та впровадженню зелених технологій; пропаганда покращення кліматичної політики; навчання осіб, які розробляють політику, стосовно оцінки ризиків і втручання у зміни поведінки.

ОТЖЕ, ВИРІШЕНО що психологічні організації Альянсу, співпрацюватимуть, щоб просувати та підтримувати міжнародне та міждисциплінарне співробітництво для визначення пріоритетності досягнення ЦСР 3, 10 та 13.

Альянс погоджується застосовувати науковців та практиків психологічної галузі для: а) популяризації здорового способу життя, покращення психічного здоров'я і благополуччя в усьому світі та підвищення обізнаності про прямі та непрямі довгострокові наслідки глобальної кризи в сфері охорони здоров'я (ЦСР 3); б) забезпечення рівності та інклюзивності серед людей і спільнот, зменшення всіх форм дискримінації (ЦСР 10); с) допомоги зі зменшенням впливу на зміни клімату та сприяння адаптації до їх наслідків (ЦСР 13).

Для досягнення цієї мети Альянс розроблятиме матеріали, повідомлення та ініціативи з метою:

1. Розвиток обізнаності та грамотності громадськості в області психологічних знань, а також застосування їх для розуміння причин та наслідків впливу людської поведінки відповідно ЦСР 3, 10 та 13;
2. Розвиток обізнаності та грамотності громадськості стосовно способів використання наукових психологічних знань, їх застосування для зміни ставлення і моделей поведінки; для розробки заходів, що враховуватимуть культурні особливості спільнот, передбачатимуть зростання можливостей проведення різних заходів та забезпечення стабільного благополуччя;
3. Заохочення психологічних організацій та їхніх членів до включення інформації про ЦСР у свої програми, навчальні матеріали та практику, а також побудові діалогу та співпраці з національними і міжнародними

організаціями щодо стратегій застосування психологічної науки та досягнення цілей ЦСР;

4. Заохочення психологічних організацій до активного інформування та взаємодії з місцевими, національними та глобальними представниками уряду для розробки, впровадження та оцінки державної політики і активної співпраці з національними та міжнародними організаціями;
5. Заохочення психологічних організацій до створення власних організаційних структур і напрацювань для комплектації добірки «найкращих практик» з досягнення цілей ЦСР 3, 10 і 13.

На основі цієї резолюції the Global Psychology Alliance колективно фіналізує Дорожню карту на 2023-2025 рр. У ній буде визначено конкретні кінцеві цілі для ЦСР 3, 10 і 13, що мають бути досягнуті в рамках діяльності Альянсу.

Богота, Колумбія
16 червня 2022